

Nr 33

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående medelsbehovet under anslaget Marinförvaltningen: Avlöningar för budgetåret 1963/64; given Stockholms slott den 25 januari 1963.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla de förslag, om vilkas avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF ADOLF

Sven Andersson

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen begäres för budgetåret 1963/64 ett förslagsanslag om 16 300 000 kr. till Marinförvaltningen: Avlöningar. Förslag framlägges om inrättande av 26 nya tjänster i ämbetsverket; samtidigt föreslås, att 43 befintliga tjänster, varav 28 vid intendenturavdelningen, skall utgå ur organisationen.

*Utdrag av protokollet över försvarsärenden, hållet inför Hans
Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 25
januari 1963.*

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena NILSSON, statsråden STRÄNG, ANDERSSON, LINDSTRÖM, LANGE, LINDHOLM, KLING, SKOGLUND, EDENMAN, JOHANSSON, AF GEIJERSTAM, HERMANSSON, HOLMQVIST, ASPLING.

Efter gemensam beredning med cheferna för finans- och civildepartementen anmäler chefen för försvarsdepartementet, statsrådet Andersson, fråga om medelsbehovet under anslaget Marinförvaltningen: Avlöningar för budgetåret 1963/64 och anför därvid följande.

Inledning

Kungl. Maj:t uppdrog den 15 januari 1960 åt 1956 års försvarsförvaltningssakkunniga¹ att, under beaktande av vad i 1960 års statsverksproposition (bil. 6, p. 1 m. fl.) anförts rörande framtida kostnadsinriktning och materielanskaffning vid marinen, i samråd med marinförvaltningen överse ämbetsverkets organisation och personalbehov i syfte att ernå en anpassning till ämbetsverkets sannolika uppgifter i marinens framtida organisation. Försvarsförvaltningssakkunniga har med skrivelser den 14 juli 1960 och den 5 oktober 1961 avgivit förslag angående marinförvaltningens vapenavdelning respektive skeppsbyggnadsavdelning. Dessa förslag har behandlats i 1961 års statsverksproposition (bil. 6) och i proposition 1962: 88. I årets statsverksproposition (bil. 6, s. 61) anmäldes under anslaget Marinförvaltningen: Avlöningar, att försvarsförvaltningssakkunniga den 12 oktober 1962 överlämnat resultatet av sista delen av översynen av marinförvaltningen. De sakkunniga har därvid avgivit förslag till organisation och personaluppsättning m. m. för ämbetsverkets inköpsavdelning, verkstadsbyrå, normaliebyrå, administrativa byrå och centralplanering. Med hänsyn till att intendenturavdelningen skall utgå ur marinförvaltningens organisation i samband med att försvarets intendenturverk inrättas den 1 juli 1963 har de sakkunniga inte ingått på prövning av denna avdelnings organisation och personaluppsättning. Marinförvaltningen har i skrivelse den 11 oktober

¹ Krigsrådet E. I. Insulander, ordförande, kanslirådet N. E. B. Fjellander, byråchefen F. Lyberg och byråchefen A. C. R. Resare.

1962 framfört vissa avvikande synpunkter och förslag. Över de sakkunnigas förslag har överbefälhavaren avgivit yttrande.

Då ställningstagandet till försvarsförvaltningssakkunnigas förslag komme att påverka marinförvaltningens avlöningsanslag för nästa budgetår upptogs anslaget i statsverkspropositionen med allenast beräknat belopp. Jag räknade därvid med att beredningen av förslagen skulle kunna avslutas i sådan tid att förslag i ämnet skulle kunna föreläggas 1963 års riksdag.

Jag anhåller nu att få upptaga förevarande fråga till behandling. Därvid redogör jag först för försvarsförvaltningssakkunnigas förslag. Jag övergår därefter till marinförvaltningens anslagsäskanden avseende verkets avlöningsanslag för nästa budgetår. Slutligen framlägger jag mina egna synpunkter och förslag.

Förslag av 1956 års försvarsförvaltningssakkunniga

I fråga om utgångspunkter och allmänna överväganden för översynsarbetet hänvisar de sakkunniga till vad de härutinnan anfört vid avgivande av förslag rörande vapenavdelningen och skeppsbyggnadsavdelningen den 14 juli 1960 och den 5 oktober 1961 (prop. 1961: 1, bil. 6, s. 91 f. och prop. 1962: 88, s. 3 f.).

Kungl. Maj:t har den 28 september 1962 med anledning av framställning från marinförvaltningen den 30 maj 1962 medgivit, att vid marinförvaltningen får för fortsatta utredningar rörande förrådsverksamhetens handhavande inom marinen samt för ledning av denna verksamhet försöksvis intill den 1 juli 1963 finnas inrättat ett verksledningens direkt underställt förrådskontor. Med hänsyn till att fråga är om en försöksorganisation har försvarsförvaltningssakkunniga inte i sitt förslag upptagit de med marinförvaltningens framställning sammanhängande frågorna.

De sakkunnigas förslag innebär sammanfattningsvis en ö k n i n g m e d f y r a t j ä n s t e r i förhållande till nuläget.

Inköpsavdelningen

Riksdagens beslut (rskr. 1958: B 56; SU 1958: B 34) med anledning av riksdagens år 1957 församlade revisorers berättelse angående granskning av statsverket m. m. föranledde Kungl. Maj:t att den 9 oktober 1959 uppdraga åt försvarsförvaltningssakkunniga att utreda frågan om arbetsfördelning mellan marinförvaltningens inköpsavdelning, å ena, och marinverkstädernas inköpsorgan, å andra sidan. De sakkunniga erinrar om att efter förslag i proposition 1960: 184 marinverkstäderna i Karlskrona sedermera ombildats till aktiebolag och att marinverkstäderna i Stockholm erhållit ställning av en i varvet direkt ingående verkstadsavdelning. I sam-

1* — Bihang till riksdagens protokoll 1963. 1 saml. Nr 33

band härmed har de omfattande inköpsorgan som ingått i marinverkstäderna ersatts av inköpsorgan avpassade för inköpsverksamhet av den art och omfattning som vanligen förekommer vid krigsmaktens lokala organ. Härvid har förutsatts, att inköpsärenden vid marinen skall handläggas centralt i ungefärligen samma utsträckning som inom krigsmakten i övrigt. De sakkunniga anser denna arbetsfördelning ändamålsenlig. Den organisation av inköpsavdelningen som de sakkunniga föreslår är avpassad för de inköpsuppdrag som med numera tillämpad fördelning skall skötas centralt. Vid genomförande av föreslagen organisation förutsättes inköp av sakorgan inte behöva förekomma annat än i undantagsfall. Icke heller anses i framtiden avtal böra slutas med industriföretag om inköp för marinförvaltningens räkning. De sakkunniga har vidare granskat vid inköpsavdelningen tillämpade arbetsrutiner m. m. för inköpsärendenas handläggning. De sakkunniga har inte funnit något att erinra mot dessa.

Inköpsavdelningen indelas för närvarande i inköpssektion, räkningssektion och expedition. Chefen är inköpsdirektör i lönegrad B 4. Antalet tjänster är 37, av vilka 8 på räkningssektionen och 29 på inköpssektion och expedition.

De sakkunniga föreslår, att räkningssektionen utgår och att dess arbetsuppgifter överföres till administrativa byråns ekonomisektion. Härigenom erhålles överensstämmelse med vad som enligt statsmakternas beslut år 1961 gäller vid armétyg- och flygförvaltningarna (jfr prop. 1961: 1, bil. 6).

De sakkunniga bedömer, att inköpsavdelningens arbetsbörda åtminstone tills vidare kan bemästras inom ramen för oförändrat antal befattningshavare om avdelningens effektivitet höjes genom att tjänster i lägre lönegrader utbytes mot sådana i högre. Ett sådant utbyte anses möjliggöra en mera rationell arbetsfördelning bland annat genom att den för inköpsärendena avsedda personalen mera odelat kan ägna sig åt sina egentliga arbetsuppgifter. I enlighet härmed föreslås, att en byråintendent i A 21, två kontorister i A 9 (för tull- och spedititionsärenden samt leveransuppföljning) och ett kanslibitråde i A 7 tillkommer i utbyte mot en kontorsskrivare i A 13 och tre biträden för skriv- och kontorsgöromål.

Verkstadsbyrån

Verkstadsbyrån indelas för närvarande i centralsektion, driftsektion, förrådssektion, avtalsdetalj och krigsreparationsdetalj. Dessutom finnes för närvarande tillfälligt organiserad en Muskögrupp för arbeten sammanhängande med Stockholms örlogsvarvs förflyttning till Muskö. Chefen är verkstadsdirektör i Bp 1. Antalet tjänster är, bortsett från Muskögruppen, 45.

De sakkunniga föreslår en i huvudsak oförändrad organisation med endast smärre förändringar. Sålunda anser de sakkunniga det nödvändigt att förstärka krigsreparationsdetaljen, som bör benämnas sektion, med en tjänst för byråingenjör i A 21. Vidare föreslår de sakkunniga, att en ny

tjänst för kanslibiträde tillkommer vid centralsektionen i första hand avsedd för förande av krigsreparationssektionens register. Slutligen föreslås att en tjänst för förste byråsekreterare i A 21 vid centralsektionen höjes till A 23.

Normaliebyrån

Normaliebyrån indelas för närvarande i standardiseringssektion, beskrivningssektion, förlagsdetalj, bibliotek och expedition. Härtill kommer en antikvarie och en byråintendent (översättare). Chef är en byråchef i Bo 1. Antalet tjänster är 28.

Vid sin översyn har de sakkunniga efter genomgång av aktuella arbetsuppgifter funnit, att en utbyggnad av byråns personalresurser är nödvändig. Utbyggnaden bör dock med hänsyn till möjligheterna att snabbt rekrytera erforderlig personal ske med försiktighet. Såvitt nu kan bedömas bör organisationen omfatta 33 tjänster om byrån under de närmaste åren tillfredsställande skall kunna sköta de angelägnaste uppgifterna.

De fem nya tjänster som således föreslås tillkomma anses böra placeras enligt följande: vid standardiseringssektionen en ingenjör i A 17, vid beskrivningssektionen en byråassistent eller byråingenjör i A 19 och en tekniker i A 9 samt vid förlagsdetaljen en tekniker i A 9 och ett tekniskt biträde i A 7.

De sakkunniga anför vidare, att en tjänst för förste byråingenjör i A 23 vid standardiseringssektionen (i första hand avsedd för materialfrågor) varit vakant sedan den 1 september 1960 och därefter ledigförklarats sju gånger utan att kompetent sökande anmält sig. De sakkunniga ifrågasätter, om inte lönegradsplaceringen bör omprövas.

Administrativa byrån

Byrån består för närvarande av kanslisektion, ekonomisektion, kassadetalj, personalkontor, organisationskontor och expedition. Antalet tjänster är 55. Chef är ett amiralitetsråd i Bo 1.

De sakkunniga föreslår, att byrån framdeles indelas i kanslisektion, ekonomisektion, personalkontor, organisationskontor, intendentskontor och expedition.

Ekonomisektionen bör enligt de sakkunniga ha uppgifter motsvarande dem som ekonomisektionerna vid armétygförvaltningen och flygförvaltningen har enligt statsmakternas beslut år 1961 (jfr prop. 1961: 1, bil. 6). Kassadetaljen bör (liksom inköpsavdelningens räkningsssektion) härvid utgå ur organisationen.

De sakkunniga förutsätter, att ekonomisektionen skall åt centralplaneringen, vapen- och skeppsbyggnadsavdelningarnas planeringsorgan samt sakbyråerna leverera underlag för prognoser rörande betalningsutfall samt utföra dispositionsbokföring m. m. Bedömning av underlaget för betal-

ningsutfallsprognoser m. m. (vari bland annat inbegripes hänsynstagande till planerade anskaffningar m. m. som ännu inte införts i bokföringen), följande av utvecklingen samt upprättande av rapporter till försvarsdepartementet m. m. bör ske vid centralplaneringen eller avdelningarnas planeringsorgan, vid behov i samarbete med ekonomisektionens chef. Sektionschefen bör vid behov såsom expert i kamerala och liknande frågor stå till förfogande för avdelningschefer, byråchefer, chefen för centralplaneringen m. fl.

Såsom chef för ekonomisektionen föreslås, liksom vid armétygförvaltningen och flygförvaltningen, byrådirektör i lönegrad A 25. Åt sektionschefen skall anförtros uppgiften att underteckna checker och att teckna anordningsbeslut.

De sakkunniga räknar med att sektionen — i varje fall till en början — kommer att arbeta på tre arbetsgrupper, nämligen en grupp för dispositionsbokföring, arbete med betalningsutfallsunderlag m. m. och kassa (till vilken grupp cardatypeanläggning eller motsvarande bokföringsmaskinläggning anslutes), en grupp för granskning av leverantörräkningar m. m. och en grupp för granskning av rese-, flyttnings- och sjukvårdsräkningar och för det ekonomiska mellanhavandet med sjukkassorna.

Arbetsgrupperna bör få följande personaluppsättning:

Gruppen för dispositionsbokföring, kassa m. m.: En assistent i A 15, en kontorsskrivare i A 13, en kansliskrivare i A 11, en kontorist i A 9, en maskinoperatör i A 7 och ett biträde för skriv- och kontorsgöromål. Kontorsskrivaren avses för den egentliga kassan. Kontoristen och maskinoperatören avses huvudsakligen för cardatypeanläggningen (motsvarande).

Gruppen för granskning av leverantörräkningar: En byråassistent i A 19, två kontorsskrivare i A 13, två kanslibiträden i A 7 och ett biträde för skriv- och kontorsgöromål. Byråassistenten bör såsom sektionschefens närmaste man biträda denne vid sektionens ledning samt med mera kvalificerade arbetsuppgifter i övrigt.

Gruppen för granskning av reseräkningar m. m.: En assistent i A 15, en kansliskrivare i A 11 och en kontorist i A 9.

Nu angiven indelning och fördelning får enligt de sakkunniga inte betraktas såsom fast utan bör jämkas allteftersom förhållandena så påkallar. För att sektionen skall kunna arbeta effektivt erfordras vidare att den är lokalt sammanhållen.

För direkt biträde åt sektionschefen m. m. beräknas en tjänst för kanslibiträde i A 7.

Vid *personalkontoret* föreslås tillkomma tjänster för en kontorsskrivare i A 13 och två kontorister i A 9, avsedda för avlöningsarbetet, vilket för närvarande sker vid kassadetaljen. Kontorsskrivaren bör närmast under personalkontorets chef ansvara för avlöningsarbetet. Han skall sålunda

bland annat övervaka den övriga för avlöningsarbetet avsedda personalen, upprätta förslag till löneklassplaceringar, ansvara för förändret av journalkort, löneklassplaceringskort och tjänstematrikelkort, låta upprätta samt underteckna löneunderlagsrapporter och avbrottsrapporter, ansvara för översändandet av rapportkort till försvarets civilförvaltnings avlöningscentral, vara marinförvaltningens kontaktman med avlöningscentralen ävensom låta uträkna löner till den personal som enligt gällande bestämmelser inte skall avlönas genom avlöningscentralen. Han skall dessutom i mån av tid biträda vid handläggningen av övriga slag av ärenden vid personalkontoret.

Nuvarande organisationskontor bör enligt de sakkunnigas mening delas upp på två enheter, ett *organisationskontor* och ett *intendentskontor*.

Organisationskontoret skall enligt förslaget på kontorstjänstens område (i vidsträcktaste bemärkelse, t. ex. även materielredovisning, IDB-behandling, personalredovisning, ritningsarkiv) utföra organisationsundersökningar och annat rationaliseringsarbete självständigt eller genom medverkan i särskilt tillsatta arbetsgrupper (t. ex. för närvarande IDB-kontoret). En sådan medverkan kan enligt de sakkunniga ske antingen genom att organisationskontorets chef eller annan tjänsteman vid kontoret vid sidan av övrigt arbete ingår i arbetsgruppen eller genom att kontoret inom sitt kompetensområde biträder gruppen, t. ex. utreder vissa delfrågor. I vissa fall anses det vara lämpligt att tjänsteman ur kontoret tillfälligt utlånas till gruppen.

Till organisationskontoret bör enligt de sakkunnigas mening hänföras de tjänster vid nuvarande organisationskontor, som tidigare i första hand avsetts för rationaliseringsarbete, nämligen en förste byråintendent i A 23, en byråingenjör eller byråintendent i A 21, en assistent i A 17 och en assistent eller ingenjör i högst A 15. För skrivarbete, ritande av tablåer m. m. bör byråns expedition anlitas.

Vid *intendentskontoret* bör omkostnadsanslaget förvaltas. Kontoret bör handha marinförvaltningens förråd av kontorsmöbler, kontorsmaskiner och skrivmaterialier m. m., anskaffa hithörande materiel m. m., handlägga ärenden rörande fördelningen av förvaltningens lokaler, hålla kontakt med ämbetsbyggnadens vice värd (i förekommande fall fortifikationsförvaltningen) rörande förändringsarbeten, underhåll m. m. samt svara för arkivtjänst, budtjänst, städning och dylikt.

För kontoret bör enligt förslaget avses en byråintendent i A 21 (tillika arkivföreståndare), en kansliskrivare i A 11 (kostnadsberäkningar, biträde med anskaffningar, skötsel av arkiv m. m.), en förrådsman i A 7, ett kanslibitråde i A 7 (redovisning av inventarier m. m., tjänstgöringsuppgifter rörande städpersonalen samt biträde med fördelning och reparationer av kontorsmaskiner m. m.) och en arvodesunderofficer i A: 18 (föreståndare för förråden av kontorsmöbler, kontorsmaskiner och skrivmaterialier m. m.,

2* — Bihang till riksdagens protokoll 1963. 1 saml. Nr 33

övervakare av städningen m. m.). För kontoret beräknas vidare tjänster för en förste expeditionsvakt i A 9, fyra expeditionsvakter i A 7 och fyra kontorsbud, vilka tjänster för närvarande redovisas vid expeditionen.

De sakkunniga anför, att under ett eller ett par år särskild tjänsteman torde erfordras för arkivens ordnande m. m. Det förutsättes, att marinförvaltningen, om behovet inte kan tillgodoses inom ramen för vad marinförvaltningen äger besluta, gör erforderlig framställning härom.

För *expeditionen* föreslås, utöver vad som följer av ovannämnda överflyttning till intendentskontoret, dels att en tjänst för biträde för skriv- och kontorsgöromål utbytes mot tjänst för kanslibitråde i A 7, dels att en ny tjänst för biträde för skriv- och kontorsgöromål tillkommer, i första hand avsedd för biträde åt personalkontoret.

Centralplaneringen

Centralplaneringen omfattar 11 tjänster.

Ehuru de sakkunniga inte anser sig böra föreslå ökning av antalet tjänster, anser de det motiverat att genom några tjänsteutbyten öka centralplaneringens möjligheter att bemästra sina arbetsuppgifter. De sakkunniga föreslår sålunda, att en kapten vid marinintendenturkåren utbytes mot kommandörkapten av 2. graden, att en löjtnant vid flottan utbytes mot kapten vid flottan eller kustartilleriet och att ett biträde för skriv- och kontorsgöromål utbytes mot kanslibitråde.

Personalberäkningar

Vid bifall till de sakkunnigas förslag *tillkommer* följande tjänster på marinförvaltningens stat, nämligen en kapten vid flottan eller kustartilleriet i Ao 21, en byrådirektör i Ae 25, en förste byråsekreterare i Ae 23, en byråingenjör i Ae 21, två byråintendenter i Ae 21, en byråassistent eller byråingenjör i Ae 19, en ingenjör i Ae 17, två assistenter i Ae 15, två tekniker i Ae 9, tre kontorister i Ae 9 och ett tekniskt biträde i Ae 7 samt *utgår* tjänster för en förste byråsekreterare i Ae 21, två kamrerare i Ao 19, en assistent i Ao 17, två kontorsskrivare i Ae 13, en förrådsförförman i Ae 9 och fyra biträden för skriv- och kontorsgöromål.

På personalförteckningen för flottan utgår en löjtnant, och på personalförteckningen för marinintendenturkåren (motsvarande) tillkommer en kommandörkapten av 2. graden (motsvarande) och utgår en kapten.

De föreslagna personaländringarna beräknas medföra en kostnadsökning av omkring 160 000 kr.

Försvarsförvaltningssakkunnigas förslag är utarbetat efter *samråd med marinförvaltningen*. I skrivelse den 11 oktober 1962 anför marinförvaltningen, att ämbetsverket med vissa erinringar kan godtaga de sakkunnigas förslag.

I fråga om inköpsavdelningen föreslår ämbetsverket, att en tjänst för förste byråingenjör eller förste byråintendent i A 23 tillkommer i utbyte mot en tjänst för byråingenjör eller byråintendent i A 21. Innehavaren av denna tjänst avses tillsammans med en av de övriga inköparna för beredning och handläggning av enbart utländska upphandlingsärenden, vilka under senare år tenderat till allt större komplicitet. Vidare anses två tjänster för kontorsskrivare i A 13, avsedda för svenska upphandlingsärenden respektive tull- och speditjonsärenden, böra utbytas mot tjänster för assistent i A 15.

I fråga om verkstadsbyrån föreslås, att vid centralsektionen skall tillkomma en tjänst för förste byråsekreterare i A 23, avsedd främst för sammanhållning av ärenden av för byrån gemensam natur samt för vissa på byrån ankommande allmänna frågor såsom remissyttranden, allmänna företagspolitiska och administrativa utredningar och personalfrågor avseende lokalförvaltningarna m. m. Marinförvaltningen föreslår vidare, att driftsektionen utökas med en tjänst för assistent eller ingenjör i A 17, avsedd såsom biträde vid planering, uppläggning och uppföljning av ämbetsverkets utbildningsverksamhet.

För normaliebyråns standardiseringssektion föreslår marinförvaltningen, att en tjänst för förste byråingenjör i A 23 skall utbytas mot tjänst för byrådirektör i A 25.

I fråga om administrativa byrån anför marinförvaltningen, att ekonomisektionens verksamhetsområde är av stor betydelse. Tjänsten som chef för gruppen för dispositionsbokföring, kassa m. m. anses böra placeras i lönegrad A 17 i stället för A 15.

Beträffande den av de sakkunniga föreslagna arbetsfördelningen mellan organisationskontoret och det nya intendentskontoret anför marinförvaltningen, att ärenden rörande lokalfördelning icke bör åvila sistnämnda enhet. Erfarenheterna från tidigare rationaliseringar och förändringar av arbetsfördelning m. m. anses ge vid handen att dessa göromål bör falla inom organisationskontorets verksamhetsområde.

För centralplaneringen bör enligt marinförvaltningen tillkomma en tjänst för kontorist i A 9 för skriv- och expeditionsgöromål inom underrättelsecentralen. Med hänsyn till vikten av att ifrågavarande tjänst tillkommer anser marinförvaltningen, att det av de sakkunniga föreslagna utbytet av ett biträde för skriv- och kontorsgöromål mot kanslibiträde tills vidare bör anstå.

Yttrande

Överbefälhavaren, som efter remiss avgivit yttrande över försvarsförvaltningssakkunnigas förslag, tillstyrker, att föreslagna organisationsändringar genomföres och biträder de av marinförvaltningen framförda äskandena i anslutning härtill.

Marinförvaltningens anslagsäskanden

Y r k a n d e

Marinförvaltningen (skr. 21/6, 25/10 och 27/12 1962) hemställer, att anslaget höjes med 3 238 000 kr.

	Ökning	Minskning
I. Nya tjänster m. m.		
1. Vapenavdelningen		
Artilleribrån		
a) 1 kommandörkapten av 2. graden eller major Ao 25 och 1 kapten ur flottan eller kustartilleriet i Ao 21 (eldledningssektionen; i utbyte mot 1 kapten vid flottan och 1 kapten vid kustartilleriet, marinen avlöningsanslag)	63 000	
Minbrån		
b) 1 kapten ur flottan eller kustartilleriet Ao 21 (minsektionen)	28 260	
Telebrån		
c) Teknisk sektion inrättas:		
1 byrådirektör Ag 25, 1 byråingenjör Ag 21, 2 byråingenjörer Ag 19, 1 ingenjör Ag 17, 1 ingenjör högst Ag 15, 3 tekniker Ag 10 och 1 kanslibitråde Ag 7 (avlönade från sakanslag 219 516 kr.)	—	
d) 1 assistent Ae 17, 1 ingenjör Ae 17 och 1 biträde för skriv- och kontorsgöromål (centralsektionen)	58 356	
e) 1 byråingenjör Ae 21 och 1 byråingenjör Ae 19 (radiosektionen)	53 748	
f) 1 byrådirektör Ae 27 (hydrofonsektionen)	38 520	
g) 1 kanslibitråde Ae 7 (expeditionen)	13 716	
2. Skeppsbyggnadsavdelningen		
Ubåtsbrån		
a) 1 kanslibitråde Ae 7	13 716	
b) 1 assistent/ingenjör Ae 17 (i utbyte mot mariningenjör/byråingenjör Ao 21) och 1 biträde för skriv- och kontorsgöromål (ubåtsbyggnadssektionen)	5 640	

	Ökning	Minskning
c) 1 byråingenjör Ae 19 — byråassistent/byråingenjör Ae 19 (projektsektionen) ..	—	
Elektrobyrån		
d) 1 byråingenjör Ae 19 (materielsektionen)	25 488	
3. Inköpsavdelningen		
1 byråintendent Ae 21, 2 assistenter Ae 15, 2 kontorister Ae 9 och 1 kanslibitråde Ae 7 ..	113 856	
3 kontorsskrivare Ae 13 och 3 biträden för skriv- och kontorsgöromål utgår		93 204
4. Verkstadsbyrån		
a) 2 förste byråsekreterare Ae 23 och 1 kanslibitråde Ae 7 (centralsektionen)	76 356	
1 förste byråsekreterare Ae 21 (centralsektionen) utgår		28 260
b) 1 assistent/ingenjör Ae 17 (driftsektionen)	22 992	
c) 1 byråingenjör Ae 21 (krigsreparationssektionen)	28 260	
5. Normaliebyrån		
a) 1 byrådirektör Ae 25 (i utbyte mot förste byråingenjör Ae 23) och 1 ingenjör Ae 17 (standardiseringssektionen)	26 412	
b) 1 byråassistent/byråingenjör Ae 19 och 1 tekniker Ae 9 (beskrivningssektionen) ..	40 692	
c) 1 tekniker Ae 9 och 1 tekniskt biträde Ae 7 (förlagsdetaljen)	28 920	
6. Administrativa byrån omorganiseras		
a) 1 byrådirektör Ae 25, 1 byråassistent Ao 19, 1 assistent Ae 17 och 1 assistent Ae 15 (ekonomisektionen)	103 956	
2 kamrerare Ao 19, 1 kontorsskrivare Ae 13, 1 kansliskrivare Ae 11, 1 kontorist Ae 9 och 4 kanslibiträden Ae 7 utgår		156 624
b) 1 kontorsskrivare Ae 13, 2 kontorister Ae 9 och 1 biträde för skriv- och kontorsgöromål (personalkontoret)	61 476	
c) 1 byråintendent Ae 21 och 1 kansliskrivare Ae 11 (intendentskontoret)	45 144	
1 byråassistent Ae 19, 1 kontorsskrivare Ae 13 och 1 förrådsförman Ae 9 utgår ..		59 388

	Ökning	Minskning
d) 1 kanslibitråde Ae 7 (expeditionen)	13 716	
1 biträde för skriv- och kontorsgöromål utgår		12 372
7. Centralplaneringen		
2 kaptener ur flottan eller kustartilleriet Ao 21 och 1 kontorist Ae 9	71 724	
1 löjtnant vid flottan Ao 15/17 utgår (mari- nens avlöningsanslag)		—
8. Förrådeskontor organiseras		
a) Nya tjänster		
1 kommandörkapten av 1. graden/överste- löjtnant/marindirektör av 1. graden Ao 27, 1 kommandörkapten av 2. graden/major/ marindirektör av 2. graden Ao 25, 2 kap- tener eller mariningenjörer av 1. graden Ao 21 eller Ao 23, 1 förste byråingenjör Ag 23, 1 byråingenjör Ag 21, 1 byråingen- jör eller byråintendent Ag 21, 1 byråassis- tent Ag 19, 1 byråassistent/byråingenjör Ag 19, 1 byråingenjör Ag 19, 1 assistent/ ingenjör Ag 17, 2 kontorsskrivare Ag 13, 1 kontorist Ag 9, 1 kanslibitråde Ag 7, 1 tekniskt biträde Ag 7, 1 biträde för skriv- och kontorsgöromål	415 596	
b) Marinens förråd för motortorpedbåtsmo- torer i Eskilstuna (överföring från annat anslag)		
1 förrådsmästare Ag 13, 1 kanslibitråde Ae 7 och 1 biträde för skriv- och kontors- göromål samt 2 kollektivavtalsanställda arbetare		70 044
9. Personal- och utbildningssektionen		
1 expeditionsunderofficer A: 18	10 892	
II. Intendenturavdelningen utgår ur marinförvalt- ningens organisation i samband med inrättandet av försvarets intendenturverk (prop. 1962: 168).		
1 marinöverintendent Bo 4, 1 byråintendent Ao 21, 1 byråintendent Ae 21, 1 assistent		

	Ökning	Minskning
Ao 17, 1 assistent Ao 15, 1 assistent Ae 15, 1 kontorsskrivare Ao 13, 3 kontorsskrivare Ae 13, 1 kansliskrivare Ae 11, 1 kontorist Ao 9, 2 kontorister Ae 9, 3 kanslibiträden Ae 7, 1 kontorsbiträde Ao 5, 7 biträden för skriv- och kontorsgöromål, 1 expeditionsofficer A: 24, 1 officer A: 24 och 1 underofficer A: 18		541 608

III. Löneregleringar

1. Uppflytning av byråchefer m. fl.

1 amiralitetsråd Bo 1—Bo 3, 2 byråchefer Bp 1—överingenjörer Bp 3, 2 byråchefer Bp 1 —Bp 3, 1 byråchef Bo 1—Bo 3, 1 verkstads- direktör Bp 1—Bp 3	35 700
--	--------

2. Vapenavdelningen

Artilleribrån	
1 kommandörkapten av 2. graden/major Ao 25 —kommandörkapten av 1. graden/överste- löjtnant Ao 27 (ammunitionssektionen)	3 780

Minbrån

1 kommandörkapten av 2. graden Ao 25— kommandörkapten av 1. graden Ao 27 (min- röjningssektionen; marinens avlöningsanslag)	—
---	---

Kontrollkontoret

1 kapten ur flottan eller kustartilleriet Ao 21 —kommandörkapten av 2. graden/major Ao 25	6 480
---	-------

Vapenplaneringen

1 kapten vid kustartilleriet Ao 21—major Ao 25 (marinens avlöningsanslag) och 1 in- genjör högst Ae 15—assistent eller ingenjör Ae 17	2 256
--	-------

3. Skeppsbyggnadsavdelningen

Fartygsplaneringen

2 marindirektörer av 2. graden Ao 25—ma- rindirektörer av 1. graden Ao 27 (marinens avlöningsanslag)	—
--	---

	Ökning	Minskning
Fartygsbyrån		
1 marindirektör av 2. graden Ao 25—marindirektör av 1. graden Ao 27 (hjälpfartygssektionen; marinens avlöningsanslag)	—	
Ubåtsbyrån		
1 kanslibitråde Ae 7—kontorist Ae 9 (ubåtsbyggnadssektionen)	1 308	
1 marindirektör av 2. graden Ao 25—marindirektör av 1. graden Ao 27 (ubåtsmaterielsektionen; marinens avlöningsanslag)	—	
Maskinbyrån		
1 marindirektör av 2. graden/byrådirektör Ao 25—marindirektör av 1. graden/byrådirektör Ao 27 (materielsektionen)	3 780	
1 armé-, marin- eller flygingenjör av 1. graden/förste byråingenjör Ar 23—armé-, marin- eller flygdirektör av 2. graden/byrådirektör Ar 25 (helikoptersektionen)	3 420	
1 marindirektör av 2. graden Ao 25—marindirektör av 1. graden Ao 27 (motorsektionen; marinens avlöningsanslag)	—	
Elektrobyrån		
1 byrådirektör Ao 25—Ao 27 (anläggningssektionen)	3 780	
4. Inköpsavdelningen		
1 byrådirektör Ae 27—avdelningsdirektör Bo 1 och 1 byråingenjör/byråintendent Ae 21—förste byråingenjör/förste byråintendent Ae 23	14 256	
5. Verkstadsbyrån		
1 byrådirektör Ao 25—Ao 27 (centralsektionen)	3 780	
1 marindirektör av 2. graden Ao 25—marindirektör av 1. graden Ao 27 (krigsreparationssektionen; marinens avlöningsanslag)	—	
1 förste byråsekreterare Ae 23—byrådirektör Ae 25 (avtalsdetaljen)	3 420	
6. Normaliebyrån		
1 byrådirektör Ao 25—Ao 27 (standardiseringssektionen)	3 780	

	Ökning	Minskning
7. Administrativa byrån		
1 byrådirektör Ao 25—Ao 27 och 1 amanuens —förste byråsekreterare Ae 21 (kanslisektionen)	6 552	
1 byrådirektör Ao 25—Ao 27 och 1 förste byråsekreterare Ae 21—Ae 23 (personalkontoret)	6 840	
1 förste byråintendent Ao 23—byrådirektör Ao 25 (organisationskontoret)	3 420	
8. Centralplaneringen		
1 kommandörkapten av 2. graden/major Ao 25 — kommandörkapten av 1. graden/överstelöjtnant Ao 27 och 1 kapten vid marinintendenturkåren Ao 21—kommandörkapten av 2. graden (marinens avlöningsanslag)	3 780	
IV. 1962 års löneereglering		
a) generell lönehöjning	1 410 000	
b) lönegradsuppflyttningar m. m.	341 000	
V. Avgår med hänsyn till vakanser		400 000
VI. Omräkning		
a) exakträkning	945 200	
b) löneklassuppflyttningar m. m.	257 700	
c) folkpensionsavgifter	38 788	
d) avrundning		44
	<hr/> 4 529 500	1 291 500
		+ 3 238 000

Motiv

Marinförvaltningen anför infedningsvis, att ämbetsverket vidtagit vissa åtgärder för att begränsa det totala personalbehovet. Sålunda har i standardiseringssyfte fortlöpande åtgärder vidtagits för att exempelvis förenkla reservdelshållningen, minska antalet materieltyper samt underlätta och genomföra övergång till standardkomponenter i olika sammanhang. Vidare nämnes att ändringar av förekommande materieltyper undviks, så långt detta är möjligt utan att kraven på effektivitet och prestanda eftersättes. Utläggning av projekterings- och utredningsuppdrag och anlåtande av utomstående experter ifrågakommer främst inom vapen- och skeppsbyggnadsavdelningarna. Marinförvaltningen upplyser, att kostnaderna för utlagda uppdrag under budgetåret 1961/62 uppgått till i det närmaste 27 miljoner kronor.

Ämbetsverket anför, att rationaliseringsåtgärder och utläggningar av uppdrag hos industriföretag och experter emellertid icke kan uppväga samtliga uppkommande behov av personalökning. För ledning och sammanhållning av till utomstående överlämnade uppdrag erfordras exempelvis särskild personal, främst i högre befattningar, så snart denna verksamhet blir av större omfattning. Vidare innebär enligt marinförvaltningen den ständigt pågående tekniska utvecklingen successivt nya arbetsuppgifter, vilka till stor del måste lösas inom ämbetsverket. Därtill kommer att anskaffningen av nya och mera komplicerade materieltyper medför en ökning även av löpande och rutinmässiga göromål såsom t. ex. framtagande av materielbeskrivningar samt skötsel- och vårdföreskrifter m. m. Den antydda utvecklingen kan enligt marinförvaltningen i viss utsträckning bemästras genom omflyttning av disponibel personal, rationaliseringar och andra åtgärder men måste med tiden mötas med ökade personalresurser för att verksamheten icke skall stagnera eller bli utsatt för allvarliga eftersläpningar.

Den i det följande lämnade redogörelsen upptager endast de av marinförvaltningens förslag till personalförändringar m. m. vid ämbetsverket från och med nästa budgetår som jag ansett mig böra helt eller delvis biträda eller eljest funnit särskild anledning uppehålla mig vid. I övrigt torde få hänvisas till handlingarna i ärendet.

I. 1 c) Marinförvaltningen anför, att ämbetsverket år 1958 tillsatte en arbetsgrupp för behandling av frågor rörande televerkstadstjänsten inom marinen. Gruppen, som avgivit rapport med förslag till utformning av televerkstadstjänsten, har med stöd av försök med förebyggande materielvård samt efter inventering av arbetsvolymen vid dylik vård av den i marinens vapen- och förbindelse-system ingående elektroniska materielen funnit, att det för materielens funktionsduglighet samt ur beredskaps- och ekonomisk synpunkt är nödvändigt, att förebyggande vård införes inom marinen i likhet med vad som sedan länge tillämpats inom flygvapnet. Ämbetsverket anför vidare, att arbetsrutinerna härför måste grundas på detaljerade vårdföreskrifter. Dyliga saknas emellertid nu i stor utsträckning.

För utarbetande av vårdföreskrifter bör enligt marinförvaltningen ett särskilt organ inrättas. Ämbetsverket anser, att uppgifterna tills vidare bör handläggas på vapenavdelningen. Organisationen anses till en början böra få karaktären av försöksanordning, varigenom det bland annat blir möjligt att successivt bygga upp organisationen, allteftersom lämpliga lokaler erhålles och kompetent personal kan anställas. Personalbehovet kan därför till en början inskränkas. Marinförvaltningen föreslår, för tillämpning tills vidare intill den 1 juli 1964, att verket för uppgifterna bemyndigas att försöksvis inrätta en teknisk sektion vid telebyrån inom ämbetsverkets vapenavdelning. För sektionen beräknar marinförvaltningen personalbehovet till en byrådirektör i Ag 25, en byråingenjör i Ag 21, två byråingenjörer i Ag 19, en ingenjör i Ag 17, en ingenjör i högst Ag 15, tre tekniker i Ag 10 och ett

kanslibitråde i Ag 7. Avlöningskostnaderna för personalen föreslås skola bestridas från sakanslag.

f) Svårigheterna att rekrytera kvalificerad personal till de teletekniska tjänsterna har enligt marinförvaltningen varit särskilt markanta inom hydrofonområdet. Orsaken härtill anses vara att den hydroakustiska materielen är speciell för marinen. Möjlighet att repliera på industrien eller andra försvarsgrensförvaltningar finns ej enligt ämbetsverket. Samtidigt får hydrofonmaterielen med marinens inriktning mot undervattenskrigföring väsentligt ökad betydelse. Marinförvaltningen bedömer det därför erforderligt, att hydrofonsektionen tillföres en byrådirektör i A 27 med uppgift att leda projekterings-, utvecklings- och försöksarbeten för allt slags materiel inom hydrofonområdet.

2 b och c) Marinförvaltningen anför, att uppgifterna i samband med ubåtsprojektering kräver en kontinuerlig ekonomisk uppföljning mellan ett stort antal engagerade företag och institutioner. Erfarenheten har enligt marinförvaltningen visat, att byråchefen och hans kvalificerade tekniska medhjälpare i alltför hög grad belastas av med projekteringsarbetet förknippade administrativa arbetsuppgifter. För att en avlastning skall kunna ske föreslås, att tjänster för en assistent/ingenjör i Ae 17 och en byråassistent/byråingenjör i Ae 19 inrättas vid ubåtsbyggnadssektionen respektive projektsektionen i utbyte mot befintliga tjänster för en mariningenjör/byråingenjör i Ao 21 respektive en byråingenjör i Ae 19.

Biträdestjänsten (b) är avsedd för ubåtsbyggnadssektionen som är förlagd till Malmö. Innehavaren av tjänsten skall handha ritningsarkivet, utföra maskinskrivningsarbete och i övrigt biträda med expeditionsgöromålen.

3—7. I fråga om inköpsavdelningen, verkstadsbyrån, normaliebyrån, administrativa byrån och centralplaneringen grundar sig marinförvaltningens yrkanden på det av 1956 års försvarsförvaltningssakkunniga framlagda förslaget med de avvikelser som ämbetsverket i skrivelse till de sakkunniga den 11 oktober 1962 anmält. Nämnda skrivelse har redovisats i det föregående. Marinförvaltningen framför därutöver yrkande om att ytterligare en beställning för kapten ur flottan eller kustartilleriet i Ao 21 skall inrättas vid centralplaneringen. Beställningen är avsedd för teknisk underrättelsetjänst.

8 a) I skrivelse den 30 maj 1962 hemställde marinförvaltningen att ett verksledningen direkt underställt förrådskontor försöksvis skulle inrättas. Av skrivelsen framgår att inom marinförvaltningen finnes för direkt handläggning av förrådsärenden — frånsett ett förrådskontrollkontor vid intendenturavdelningen, som enligt proposition 1962: 168 angående organisation m. m. av försvarets centrala intendenturförvaltning skall utgå ur marinförvaltningens organisation — en förrådssektion på verkstadsbyrån samt en förrådsdetalj på artilleribyråns ammunitionssektion. I övrigt handläggs förrådsärenden inom sakavdelningarna samt på verkstadsbyrån (utom förråds-

sektionen) tillsammans med övriga ärenden. Förrådskontoret skulle enligt marinförvaltningens förslag ha till uppgift dels att utreda hur förråds- och försörjningstjänsten borde organiseras inom marinen, dels att centralt inom marinförvaltningen handlägga ärenden rörande ledningen av förrådstjänsten. Det föreslogs att till kontoret skulle överföras den personal inom ämbetsverket, fränsett intendenturavdelningen, som för närvarande handlägger förrådsärenden. För förrådsredovisningen skulle automatisk databehandling utnyttjas. Med hänsyn till omfattningen av detta arbete borde även en inom marinförvaltningen tillsatt arbetsgrupp för undersökningar och planering inom databehandlingsområdet (det s. k. IDB-kontoret) tills vidare ingå i det föreslagna förrådskontoret. Förrådskontoret borde under chefen — beställningshavare i lönegrad Ao 27 — indelas i materiel- och ammunitionssektion, förrådsdriftsektion och databehandlingssektion. För kontoret beräknades sammanlagt 41 befattningshavare erforderliga. Av dessa finns 25 inom nuvarande organisation för handläggning av förrådsärenden.

Kungl. Maj:t medgav den 28 september 1962 med anledning av framställningen, att vid marinförvaltningen får för fortsatta utredningar rörande förrådsverksamhetens handhavande inom marinen samt för ledning av denna verksamhet försöksvis intill den 1 juli 1963 finnas inrättat ett verksamledningen direkt underställt förrådskontor, indelat i materiel- och ammunitionssektion samt förrådsdriftsektion. Kungl. Maj:t medgav vidare, att en kommandörkapten av 1. graden vid marinintendenturkåren samt två beställningshavare vid marinen tillhörig personalkår i högst lönegrad Ao 23 får intill den 1 juli 1963 kommenderas till det försöksvis inrättade förrådskontoret. Härjämte medgav Kungl. Maj:t att med anlitanade av tillgängliga medel under den i marinförvaltningens avlöningsstat uppförda anslagsposten Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal får till den 1 juli 1963 finnas inrättade en tjänst i Ag 21, två tjänster i Ag 19 och två tjänster i Ag 13. För fortsatt utredningsarbete rörande utnyttjande av databehandlingsmaskiner för i första hand förrådsredovisning får vidare till den 1 juli 1963 finnas inrättad en extra tjänst för förste byråingenjör i lönegrad Ag 23. Personalbehovet i övrigt för förrådskontoret skall enligt Kungl. Maj:ts beslut tillgodoses med befintlig personal.

I sina anslagsäskanden för nästa budgetår föreslår marinförvaltningen, att sammanlagt 16 beställningar och tjänster skall inrättas vid ämbetsverket för nästa budgetår för förrådskontoret.

b) Ifrågavarande personal, som är avsedd för det i Eskilstuna belägna förrådet för motortorpedbåtsmotorer, finnes för närvarande redovisad vid Stockholms örlogsvarv. Enligt Kungl. Maj:ts beslut den 28 juni 1962 angående provisorisk organisation för Stockholms örlogsvarv skall ifrågavarande personal överföras till marinförvaltningen från och med den 1 juli 1963.

9. Innehavaren av den föreslagna expeditionsunderofficersbefattningen skall biträda med utarbetande av kompendier, utbildningsföreskrifter m. m.

II. Efter förslag i proposition 1962: 168 har riksdagen beslutat (SU 1962: 157; rskr. 367), att ett för försvaret gemensamt intendenturförvaltningsverk, försvarets intendenturverk, skall inrättas från och med den 1 juli 1963. I samband härmed utgår marinförvaltningens intendenturavdelning ur marinförvaltningens organisation. En tjänst vid intendenturavdelningen för kontorsskrivare i Ae 13, vars innehavare är sysselsatt med redigering och utgivning av samling för marinen av förvaltningsföreskrifter (SMFF) bör dock enligt marinförvaltningen kvarbliva i ämbetsverkets organisation.

III. Marinförvaltningen återkommer med förslag om generell uppflyttning av byråchefstjänsterna från B 1 till B 3 (jfr prop. 1962: 88, s. 21). Vidare framlägges ånyo förslag om höjning av sektionschefer till A 27. De framförda förslagen till lönegradsuppflyttningar i övrigt motiveras i allmänhet med arten och omfattningen av de arbetsuppgifter som är förenade med ifrågavarande tjänster. — Vidare framför marinförvaltningen förslag om vidgad tillämpning av högstlönegradssystem.

Chefen för marinen upptager i sina anslagsäskanden för nästa budgetår vissa förslag som berör marinförvaltningen. Vid v a p e n p l a n e r i n g e n föreslås, att en beställning för kommandörkapten av 2. graden eller kapten (nautisk assistent) skall utbytas mot beställning för kommandörkapten av 2. graden. Marinchefen föreslår vidare, att vid c e n t r a l p l a n e r i n g e n en kaptensbeställning vid kustartilleriet skall utbytas mot majorsbeställning. Tre beställningar för marindirektör av 2. graden i Ao 25 — två vid f a r t y g s p l a n e r i n g e n (jfr III. 3 i det föregående) och en vid v e r k s t a d s b y r å n (jfr III. 5) — föreslås slutligen utbyta mot beställningar för marindirektör av 1. graden.

Y t t r a n d e

Över marinförvaltningens förslag att en teknisk sektion skall inrättas vid telebyrån har *försvarets arbetsgrupp för teleunderhåll* avgivit yttrande.

Arbetsgruppen erinrar om att vissa tjänster i marinförvaltningen inrättats för frågor rörande tekniskt underhåll m. m. av telemateriel. Enligt arbetsgruppen har emellertid förhållandena lett till att ifrågavarande personal huvudsakligen använts för reservdelsförsörjningsfrågor o. dyl.

Arbetsgruppen anför vidare, att en allvarlig eftersläpning råder ifråga om utarbetande av tekniska underhållsinstruktioner för teleteknisk materiel. En ökad arbetsinsats på detta område anses därför nödvändig. Enligt arbetsgruppens uppfattning är det emellertid önskvärt, att utarbetandet av underhållsinstruktioner bör ske dels på grundval av en för krigsmaktens underhåll av telemateriel gemensamt utformad metodik och dels efter ett enhetligt system för uppställning, redigering m. m. Detta är en väsentlig

föresättning för att underhållsverksamheten skall kunna organiseras gemensamt.

Arbetsgruppen erinrar om att den i sitt den 1 december 1962 avgivna betänkande angående underhåll av telemateriel föreslagit bland annat, att ett gemensamt, centralt organ för telematerielens underhåll skall inrättas. En av detta organs uppgifter skulle vara att ansvara för att tekniska underhållsinstruktioner utarbetas. I organets första utbyggnadsetapp skulle uppgiften vara att utarbeta anvisningar för utarbetande av tekniska underhållsinstruktioner och att i viss utsträckning även utarbeta sådana instruktioner.

Mot bakgrunden härav anser arbetsgruppen, att utarbetandet av underhållsinstruktioner för teleteknisk materiel i fortsättningen bör ske under ledning av det gemensamma organet. Själva utarbetandet torde emellertid under en tid framåt till största delen behöva ske av respektive försvarsgrensförvaltning. Arbetet bör emellertid kunna fördelas på verkstäder och andra förvaltningsorgan utanför den centrala förvaltningen eller genom tillfälliga kommanderingar av personal till den centrala förvaltningen.

En förstärkning av marinförvaltningens personal för här berörda frågor är enligt arbetsgruppen nödvändig, eftersom eftersläpningen i utarbetandet av underhållsinstruktioner anses vara störst inom marinen. Bland annat med utnyttjande av redan härför tillgänglig personal samt mot bakgrunden av det minskade arbetsomfång som ett arbete efter gemensamma anvisningar torde innebära, kan emellertid enligt arbetsgruppen personalantalet i förhållande till marinförvaltningens förslag beräknas snävare.

Arbetsgruppen bedömer följande personaltillskott för tekniskt underhåll vara i första hand behövt, nämligen en förste byråingenjör i A 23, en byråingenjör i A 19, en ingenjör i högst A 15, två tekniker i A 10 samt ett kanslibitråde i A 7. Huruvida för detta personaltillskott erfordras nya tjänster eller om det kan tillgodoses från annat håll, undandrar sig arbetsgruppens bedömanden.

Arbetsgruppen föreslår vidare, att utarbetandet av instruktioner för materiel, som blir föremål för underhåll vid gemensamma verkstäder, prioriteras så att underlaget för den gemensamma verkstadsdriften snarast möjligt kommer fram.

Departementschefen

Vid anmälan i årets statsverksproposition av armétygförvaltningens avlöningsanslag för nästa budgetår (bil. 6, s. 54 f) erinrade jag om att 1961 års riksdag efter förslag i proposition 109 fattat principbeslut, att försvarsgrenschefernas chefskap över respektive försvarsgrenars tygförvaltande verk skall upphöra. I proposition 1961:109 (s. 106) uttalades, att genomförandet av beslutet borde ske t. ex. då det nya gemensamma intendenturförvaltningsverket trädde i verksamhet. Med hänsyn till att försva-

rets intendenturverk organiseras från och med nästa budgetår anförde jag, att jag ansåg tillfället lämpligt att nu genomföra riksdagens beslut angående chefskapet för armétygförvaltningen, marinförvaltningen och flygförvaltningen. Jag föreslog därför, att försvarsgrenschefernas chefskap för respektive verk skall upphöra från och med nästa budgetår. I enlighet härmed bör vid marinförvaltningen den i personalförteckningen uppförda tjänsten för souschef i Bp 6 utgå och ersättas med en tjänst för chef i samma lönegrad.

Jag har i det föregående redogjort dels för 1956 års försvarsförvaltnings-sakkunnigas förslag rörande organisation och personaluppsättning för marinförvaltningens inköpsavdelning, verkstadsbyrå, normaliebyrå, administrativa byrå och centralplanering, dels ock för marinförvaltningens anslagsäskanden avseende verkets avlöningsanslag för nästa budgetår.

Försvarsförvaltningssakkunnigas förslag innebär bland annat att handläggningen av de kamerala ärendena inom marinförvaltningen skall koncentreras till ekonomisektionen inom ämbetsverkets administrativa byrå. Härigenom erhålles överensstämmelse med vad som gäller vid armétygförvaltningen och flygförvaltningen (jfr prop. 1961: 1, bil. 6, s. 67 f). I samband härmed föreslås, att den nuvarande räkningssektionen utgår ur inköpsavdelningens organisation. Administrativa byrån föreslås i övrigt indelad i kanslisektion, personalkontor, organisationskontor, intendentkontor och expedition. För övriga enheter föreslås endast smärre justeringar. I fråga om personaluppsättningen innebär de sakkunnigas förslag en ökning med sammanlagt fyra beställningar och tjänster.

För egen del har jag funnit försvarsförvaltningssakkunnigas förslag väl avvägt och biträder detsamma. Jag tillstyrker likaså den av de sakkunniga föreslagna personaluppsättningen. I enlighet härmed bör från och med nästa budgetår vid marinförvaltningen tillkomma beställningar och tjänster för en kapten ur flottan eller kustartilleriet i Ao 21, en byrådirektör i Ae 25, en förste byråsekreterare i Ae 23, en byråingenjör i Ae 21, två byråintendenter i Ae 21, en byråassistent eller byråingenjör i Ae 19, en ingenjör i Ae 17, två assistenter i Ae 15, två tekniker i Ae 9, tre kontorister i Ae 9 och ett tekniskt biträde i Ae 7. Å andra sidan kan tjänster indragas för en förste byråsekreterare i Ae 21, två kamrerare i Ao 19, en assistent i Ao 17, två kontorsskrivare i Ae 13, en förrådsförman i Ae 9 och fyra biträden för skriv- och kontorsgöromål. Vidare utgår ur marinens personalförteckning en beställning för löjtnant vid flottan varjämte en kaptensbeställning vid marinintendenturkåren utbytes mot beställning för kommandörkapten av 2. graden. Jag återkommer med slutlig hemställan härom framdeles vid anmälan av marinens anslag till avlöningar till aktiv personal m. fl.

Indragningen av ordinarie tjänster vid marinförvaltningen torde ej kunna ske omedelbart. Möjlighet bör därför föreligga att föra sådan tjänst på

övergångsstat. Kungl. Maj:t bör därför utverka riksdagens bemyndigande att i samband med genomförandet av föreslagna personalförändringar vidtaga erforderliga övergångsåtgärder.

I förevarande sammanhang vill jag även erinra om att riksdagen med anledning av riksdagens år 1957 församlade revisorers berättelse uttalat, att skäl förelåg för en undersökning av möjligheterna att genom förenklade arbetsrutiner och organisatoriska åtgärder i övrigt återföra vissa angivna anskaffningsärenden till vederbörande marina inköpsorgan (SU 1958: B 34; rskr. B 56). Med anledning av riksdagens uttalande har Kungl. Maj:t den 9 oktober 1959 uppdragit åt 1956 års försvarsförvaltningssakkunniga att utreda frågan om lämplig arbetsfördelning mellan marinförvaltningens inköpsavdelning, å ena, och marinverkstädernas inköpsorgan, å andra sidan. Som framgår av det föregående har ifrågavarande utredningsuppdrag fullgjorts i samband med att de sakkunniga översett inköpsavdelningens organisation och personaluppsättning. Detta torde böra bringas till riksdagens kännedom.

Jag övergår så till att behandla marinförvaltningens yrkanden under avlöningsanslaget för nästa budgetår.

Jag tillstyrker, att en särskild enhet försöksvis organiseras inom telebyrån med uppgift att utarbeta tekniska underhållsinstruktioner m. m. För enheten beräknar jag för nästa budgetår tjänster för en förste byråingenjör i Ag 23, en byråingenjör i Ag 19, en ingenjör i högst Ag 15, två tekniker i Ag 10 och ett kanslibitråde i Ag 7.

För telebyråns hydrofonsektion föreslår jag vidare, att en tjänst för byrådirektör i Ae 25 inrättas. Samtidigt bör emellertid en tjänst för ingenjör i högst Ae 15 utgå.

Vid ubåtsbyrån bör tillkomma tjänster för en assistent eller ingenjör i Ae 17 och en byråingenjör eller byråassistent i Ae 19 i utbyte mot tjänster för en mariningenjör eller byråingenjör i Ao 21 och en byråingenjör i Ae 19. Jag tillstyrker vidare, att för byråns ubåtsbyggnadssektion skall inrättas en tjänst för biträde för skriv- och kontorsgöromål.

Som framgår av det föregående har Kungl. Maj:t den 28 september 1962 medgivit, att ett förrådskontor försöksvis får finnas inrättat vid marinförvaltningen för fortsatta utredningar rörande förrådsverksamhetens handhavande inom marinen samt för ledning av förrådsverksamheten. Kungl. Maj:t har i samband härmed för kontoret inrättat sammanlagt fem extra tjänster, nämligen en i Ag 21, två i Ag 19 och två i Ag 13. För frågor rörande utnyttjande av databehandlingsmaskiner har Kungl. Maj:t vidare inrättat en tjänst för förste byråingenjör i Ag 23. Personalbehovet i övrigt för förrådskontoret har förutsatts skola tillgodoses genom utnyttjande av befintlig personal samt genom kommenderingar. Jag föreslår nu, att för nästa budgetår för förrådskontoret beräknas — förutom förenämnda redan

inrättade tjänster — tjänster för en byråingenjör i Ag 21 och två biträden för skriv- och kontorsgöromål. Viss militär eller civilmilitär personal bör liksom för närvarande enligt beslut av Kungl. Maj:t kunna knytas till kontoret.

Enligt Kungl. Maj:ts beslut den 28 juni 1962 angående provisorisk organisation av Stockholms örlogsvarv skall personalen vid förrådet för motortorpedbåtsmotorer från och med den 1 juli 1963 överföras till marinförvaltningen. Personalen utgöres av en förrådsmästare i Ag 13, ett kanslibitråde i Ae 7 och ett biträde för skriv- och kontorsgöromål samt två kollektivavtalsanställda arbetare. Jag föreslår, att under förevarande anslag beräknas medel för denna personal, som bör inordnas i förråds-kontoret.

För personal- och utbildningssektionen tillstyrker jag, slutligen, att en arvodesbefattning för pensionerad underofficer, expeditionsunderofficer, i A: 18 inrättas.

I anslutning till att försvarets intendenturverk organiseras från och med nästa budgetår (jfr prop. 1962: 168) utgår intendenturavdelningen ur marinförvaltningens organisation. En tjänst för kontorsskrivare i Ae 13, som är avsedd för redigering m. m. av samling för marinen av förvaltningsföreskrifter (SMFF), bör dock överföras till administrativa byrån. Följande tjänster och befattningar utgår från och med nästa budgetår ur ämbetsverkets organisation, nämligen för en marinöverintendent i Bo 4, en byråintendent i Ao 21, en byråintendent i Ae 21, en assistent i Ao 17, en assistent i Ao 15, en assistent i Ae 15, en kontorsskrivare i Ao 13, tre kontorsskrivare i Ae 13, en kansliskrivare i Ae 11, en kontorist i Ao 9, två kontorister i Ae 9, tre kanslibiträden i Ae 7, ett kontorsbiträde i Ao 5, sju biträden för skriv- och kontorsgöromål samt en expeditionsofficer i A: 24, en officer i A: 24 och en underofficer i A: 18.

Då det för närvarande är ovisst, huruvida innehavarna av de tjänster som skall utgå ur marinförvaltningens organisation kommer att erhålla tjänst inom försvarets intendenturverk, kan det bli behövt att vissa befintliga tjänster föres på övergångsstat eller övergångsvis kvarstår i organisationen. Kungl. Maj:t har erhållit riksdagens bemyndigande att meddela beslut härom liksom att i övrigt utfärda erforderliga föreskrifter för genomförande av ifrågavarande organisationsförändringar (prop. 1962: 168, s. 73; SU 157; rskr. 367).

De av marinförvaltningen framförda förslagen om löneregleringar torde i huvudsak få prövas i annat sammanhang. Jag tillstyrker emellertid, att tjänster uppflyttas för en amanuens i reglerad befordringsgång till förste byråsekreterare i Ae 21 (administrativa byråns kanslisektion) och en ingenjör i högst Ae 15 till assistent eller ingenjör i Ae 17 (vapenplaneringen). Vid vapenplaneringen bör vidare en kaptensbeställning i Ao 21 vid

kustartilleriet utbytas mot beställning för major i Ao 25. Jag återkommer med förslag härom framdeles vid anmälan av marinens allmänna avlöningsanslag.

I övrigt är jag inte beredd tillstyrka några personalförändringar vid marinförvaltningen från och med nästa budgetår. Till de av chefen för marinen framförda förslagen rörande förändringar i fråga om militära och civilmilitära beställningar torde jag få återkomma i samband med att slutligt förslag framlägges beträffande marinens anslag till avlöningar till aktiv personal m. fl.

Marinförvaltningens avlöningsanslag är för innevarande budgetår uppfört med 14 500 000 kr. Kostnaderna för de i det föregående angivna förändringarna m. m. uppgår till sammanlagt omkring 75 000 kr. Med hänsyn till lönegradsuppflyttningar m. m. och generell lönehöjning för tjänstemän och kollektivavtalsanställda enligt 1962 års avtalsuppgörelse och till löneklassuppflyttningar samt med beaktande av belastningen bör anslaget härutöver uppräknas med 1 725 000 kr. Den sammanlagda anslagshöjningen blir därför (75 000 + 1 725 000 =) 1 800 000 kr. Anslaget bör således uppföras med (14 500 000 + 1 800 000 =) 16 300 000 kr. Jag hemställer, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga de ändringar i personalförteckningen för marinförvaltningen, som föranledes av vad jag föreslagit i det föregående;

b) bemyndiga Kungl. Maj:t att i anslutning till genomförandet av föreslagna personalförändringar vidtaga erforderliga övergångsåtgärder;

c) fastställa följande avlöningsstat för marinförvaltningen, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1963/64:

A v l ö n i n g s s t a t

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	3 440 000
2. Arvoden till pensionerad personal i arvodesbefattningar, <i>förslagsvis</i>	150 000
3. Avlöningar till tillfälligt anställd personal	190 000
4. Avlöningar till kollektivavtalsanställd personal, <i>förslagsvis</i>	300 000
5. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	7 300 000
6. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	4 720 000
7. Kompensation för höjda folkpensionsavgifter, <i>förslagsvis</i>	200 000

Summa kr. 16 300 000

d) till *Marinförvaltningen: Avlöningar* för budgetåret 1963/64 under fjärde huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag av 16 300 000 kr.

Med bifall till vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt förordnar Hans Maj:t Konungen att till riksdagen skall avlåtas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Hugo Grimlund